

The Characteristics of a Good Professor from the Perspective of Students of the Faculty of Medical Information and Management of Tabriz University at Medical Sciences in 2021

Mehran Sardareh¹, Massoumeh Gholizdeh², Rona Bahraini^{*1}

1. Student Research Committee, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran
2. Iranian Center of Excellence in Health Management, School of Management and Medical Informatics, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Article type Research article	Introduction: Today, the most important factor that plays a role in the education of students are the professors. For this purpose, this study investigated the characteristics of a good professor from the students' point of view of Tabriz University of Medical Sciences Faculty of Management.
Article history Received: 2022.11.29 Accepted: 2023.03.24	Materials & Methods: This cross-sectional study was conducted on 152 students of the Faculty of Management and Medical Informatics. Data were collected using a two-part questionnaire which validity and reliability were investigated. Students' views about the good teacher were studied in five-point Likert scale. The data analysis was done using descriptive statistical methods, chi-square and Kruskal Wallis by the software SPSS version 24.
Keywords Student perspective, Good professor, Teaching skills, Evaluation skills, Interpersonal Communication.	Results: Overall, 67.8% of the students were female and 52.6% were students from the bachelor's degree. The most important characteristics of a good university teacher from the students' point of view were establishing a cordial relationship with the student, mastering the subject, tone of voice and accent, and general knowledge about the subject. On the other hand, compliance with the educational regulations to remove students who are absent more than allowed, decisiveness and strictness, attendance and absence in the class and the teacher's attitude towards his field of study and the students were among the features that were the least important. According to statistical tests, the relationship between the variables of education level, gender, field of study, educational status, age with the characteristics of teaching skills, evaluation skills and interpersonal communication was significant (p -value < 0.05). Also, there was a positive relationship between the variable of academic year and the characteristics of teaching skills, interpersonal communication and individual characteristics (p -value < 0.05).
10.22038/hmed.2023.69278.1245a	Conclusion: According to the findings, it is necessary for the university to give special importance in employing teachers for their academic mastery, eloquence and interest in teaching and to plan and organize empowerment workshops for them. This leads to more satisfaction in students and improves the quality of teaching-learning.

Cite this paper as:

Sardareh M, Gholizdeh M, Bahraini R. The Characteristics of a Good Professor from the Perspective of Students of the Faculty of Medical Information and Management of Tabriz University of Medical Sciences in 2021. *Horizon of Medical Education Development*. 2023;14(4):31-42

* Corresponding author: Rona Bahraini;

Email: bahreiny6886@gmail.com

Address; Tabriz - Azadi St., Golgasht St. in front of Imam Reza(AS) Hospital,
Central Building of the University of Medical Sciences

ویژگی‌های استاد خوب از دید دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز در سال ۱۴۰۰

مهران سردرده^۱ ID، معصومه قلی‌زاده^۲ ID، رونا بحرینی^۳ ID*

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران
 ۲. قطب علمی مدیریت سلامت ایران، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله	مقدمه: امروزه مهم‌ترین عاملی که در تعلیم و تربیت دانشجویان نقش ایفا می‌کند، اساتید می‌باشند. به این منظور در این مطالعه به بررسی ویژگی‌های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشکده مدیریت دانشگاه علوم پزشکی تبریز پرداخته شد.
مقاله پژوهشی	
پیشینه پژوهش	
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۰۸	روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۱۵۲ نفر از دانشجویان دانشکده مدیریت و انفورماتیک پزشکی انجام شد. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه دو قسمتی جمع‌آوری شد که روایی و پایایی آن مورد بررسی قرار گرفت. دیدگاه دانش‌آموزان در مورد معلم خوب در مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری توصیفی، مجذور کای و کروسکال وایس توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ انجام شد.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۰۴	
کلمات کلیدی	
دیدگاه دانشجوی، استاد خوب، مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارزشیابی، ارتباطات بین فردی.	
DOI: 10.22038/hmed.2023.69278.1245	نتایج: به طور کلی، ۶۷/۸ درصد دانشجویان خانم و ۵۲/۶ درصد دانشجویان رشته کارشناسی بودند. مهمترین خصوصیات یک استاد خوب دانشگاهی از دیدگاه دانشجویان به ترتیب برقراری رابطه صمیمانه با دانشجو، تسلط استاد بر درس مورد تدریس، صدا لهجه استاد و دانش عمومی درباره درس مورد تدریس بود. از طرفی دیگر، رعایت آیین‌نامه‌های آموزشی جهت حذف دانشجویانی که بیش از حد مجاز غیبت دارند، قاطعیت و سختگیری، انجام حضور و غیاب در کلاس و نگرش استاد به رشته تحصیلی خود و دانشجویان از ویژگی‌هایی بودند که دانشجویان کمترین اهمیت را برای آن قائل بودند. طبق آزمون‌های آماری ارتباط بین متغیرهای مقطع تحصیلی، جنس، رشته، وضعیت تحصیلی، سن با ویژگی‌های مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارزشیابی و ارتباطات بین فردی معنی‌دار بود ($p\text{-value} < 0.05$). همچنین بین متغیر سال تحصیلی و ویژگی‌های مهارت‌های تدریس، ارتباطات بین فردی و ویژگی‌های فردی ارتباط مثبتی وجود داشت ($p\text{-value} < 0.05$).
	ارتباطات بین فردی و ویژگی‌های فردی ارتباط مثبتی وجود داشت ($p\text{-value} < 0.05$).
	نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها، لازم است دانشگاه در جذب اساتید به تسلط علمی، شیوایی بیان و علاقه به تدریس اهمیت ویژه‌ای قایل شود و برای آن‌ها کارگاه‌های توانمندسازی برنامه‌ریزی و برگزار کند. این امر منجر به احساس رضایتمندی بیشتر در دانشجویان شده و کیفیت یاددهی - یادگیری را بهبود می‌بخشد.

نحوه ارجاع به این مقاله

Sardareh M, Gholizdeh M, Bahraini R. The Characteristics of a Good Professor from the Perspective of Students of the Faculty of Medical Information and Management of Tabriz University of Medical Sciences in 2021. Horizon of Medical Education Development. 2023;14(4):31-42

ایمیل: bahreiny6886@gmail.com

*نویسنده مسئول: رونا بحرینی

آدرس: تبریز - خیابان آزادی، خیابان گلگشت رویروی بیمارستان امام رضاع، ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی

مقدمه

آموزش عالی به عنوان یکی از معیارهای مهم توسعه کشورها وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز بخش‌های مختلف را به عهده دارد (۱، ۲). آموزش از وظایف اصلی دانشگاه‌ها بوده و به همین دلیل دانشگاه‌ها نقش ضروری در ارتقای کیفیت علمی و پژوهشی ایفا می‌کنند. در راستای ایفای این نقش بایستی دانشگاه‌ها اهداف و برنامه‌های آموزشی را با نیازها و ویژگی‌های روانی و اجتماعی دانشجویان سازگار و هماهنگ کنند (۳). استاد، دانشجو و محیط آموزشی عناصر اصلی آموزش در دانشگاه را تشکیل می‌دهند. جایگاه اساتید در فرآیند آموزش حائز اهمیت بوده و عملکرد و خصوصیات او در دستیابی به اهداف آموزشی و تعلیم و تربیت دانشجویان به عنوان مهم‌ترین عامل می‌باشد (۴-۶).

اساتید به عنوان یک عامل موفقیت در یادگیری، با تجربه، دیدگاه و بطور کلی شخصیت خود نقش بسزایی در بهبود آموزش‌ها و توسعه و پر بار نمودن کلاس‌ها دارند. استاد می‌تواند با خلق فضای رشد دانشجویان را به سوی اهداف عالی سوق دهد. همچنین اساتید بدلیل داشتن روابط با دانشجویان الگو و راهنمای فراگیران در امور آموزشی بوده و به عنوان متخصصین آموزشی می‌توانند مشکل‌گشا دانش پژوهان باشند. برای پیشبرد اهداف آموزشی شناخت ویژگی‌های مطلوب یک مدرس از عواملی است که می‌تواند عملکرد او را تحت تأثیر قرار دهد (۷).

شناسایی و دانستن ویژگی‌های یک استاد توانمند در جهت ارتقا عملکرد او مهم و غیرقابل انکار است. ویژگی‌های مناسب علمی و رفتاری در کنار شرایط و امکانات سخت افزاری می‌تواند موفقیت یک دانشجو را رقم بزند (۸). متغیرهایی مانند خلاقیت و نوآوری، بیان روشن، شناسایی تفاوت‌های فردی، داشتن رابطه خوب با دانشجو از جمله خصوصیات اساتید است که می‌تواند موجب تسهیل در یادگیری باشد (۸، ۹). دانشگاه‌ها بایستی به منظور بهره‌گیری از اساتید با ویژگی‌های خوب و مطلوب توجه ویژه‌ای به تربیت و پرورش مدرسینی با خصوصیات مهم آموزشی و تربیتی داشته باشند (۷). دانشجویان به دلیل حضور مستقیم در موقعیت آموزشی در تعیین ویژگی‌های یک استاد خوب و توانمند می‌توانند تأثیر

بسزایی داشته باشند. بر این اساس بسیاری از دانشگاه‌ها برای پیشبرد و موفقیت برنامه‌های آموزشی خود، از نظرات دانشجویان که جزء ذینفعان اصلی محسوب می‌شوند، استفاده کرده‌اند (۱۰).

سوریانو و همکارانش (۲۰۱۷) مطالعه‌ای را به منظور شناسایی درک دانشجویان پرستاری و مربیان بالینی از ویژگی‌های یک مدرس بالینی خوب که در تسهیل فرآیند تدریس-یادگیری مؤثر سودمند است و اینکه آیا تفاوت‌ها و مشترکاتی بین این دو گروه وجود دارد، انجام دادند. نتایج نشان داد که توانایی تدریس و شایستگی پرستاری از خصوصیات مدرسی است که بالاترین امتیاز را از طرف دانشکده‌ها کسب کرده‌اند. در مقابل، توانایی تدریس از ویژگی‌هایی بود که دانشجویان کمترین امتیاز را به آن دادند و نحوه برخورد مناسب استاد با دانشجویان از خصوصیات موردعلاقه‌ی آن‌ها بود. (۱۱). یک مدرس پزشکی خوب کسی است که رشد دانشجویان را تسهیل می‌کند، تأثیر بسزایی در زندگی دانشجویان می‌گذارد و راه را برای انجام حرفه‌ای مراقبت‌های بهداشتی هموار می‌کند. پیریانی و همکارانش (۲۰۱۹) بدنبال شناسایی اهمیت ویژگی‌های مدرسان خوب از دیدگاه دانشجویان به این نتیجه دست یافتند که کلیه‌ی دانشجویان تصور می‌کنند که مدرس باید مفاهیم / ایده‌ها را تبیین کند، علاقه به موضوع را برانگیزاند، اشتیاق به تدریس را نشان دهد و از تکنیک تدریس مناسب استفاده کند (۱۲). اساتید معمولاً تصور می‌کنند که فقط برنامه‌های آموزشی ادراک شده آن‌ها احتمالاً نتایج مثبتی را که به دنبال آن هستند به دست می‌آورند. با این حال، همانطور که توسط بسیاری از مطالعات تأیید شده است، اثربخشی و موفقیت آن‌ها در مشاغلشان بیشتر از طریق نحوه درک دانشجویانشان تعیین می‌شود. دانشجویان ویژگی‌های مختلفی از قبیل شوخ طبعی، ظرافت و مهربانی، دانش، انصاف و نظایر آن را در استاد مؤثر شناخته‌اند. یافته‌های این تحقیق حاکی از آن است که بیشتر دانشجویان مراکش هنگام ارزیابی اساتید خود، جنبه عاطفی را در اولویت قرار می‌دهند (۱۳). باتوجه به نقش اساسی اساتید در امر آموزش و انتقال دانش به نسل‌های مختلف و تربیت آینده‌سازان بصورت مطلوب و موثر و آماده‌سازی نسل جدید برای پیشبرد اهداف کشور، لذا

این ضرورت نمایان می‌شود که اساتیدی مجرب و توانمند در محیط‌های آموزشی مستقر شده و به آموزش کاربردی فراگیران بپردازند. رفتار و عملکرد اساتید در محیط آموزشی مورد قضاوت گروه‌های مختلفی قرار می‌گیرد (۱۴). با توجه به ارائه ویژگی‌های متفاوت برای یک استاد خوب توسط پژوهش‌های متعدد و ضرورت اطلاع برنامه ریزان نظام آموزشی از دیدگاه دانشجویان در مورد ویژگی‌های استاد خوب، پژوهش حاضر بدنبال شناسایی و تعیین دیدگاه‌های دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در مورد ویژگی‌های استاد خوب بوده است.

روش کار

این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و از نوع مقطعی می‌باشد. جامعه پژوهش کلیه دانشجویان کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، اقتصاد سلامت، سیاست گذاری سلامت، فناوری اطلاعات سلامت، کتابداری پزشکی، انفورماتیک پزشکی و مدیریت اطلاعات سلامت (۲۴۰ نفر) دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز بودند. داده‌ها از طریق سرشماری همه دانشجویان در تمام مقاطع و تمامی رشته‌های دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز جمع‌آوری شد. معیارهای ورود عبارت بودند از تحصیل در دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی و نیز تمایل به همکاری. در نهایت ۱۵۲ پرسشنامه تکمیل شده جمع‌آوری گردید. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو قسمت بود. قسمت اول در برگیرنده مشخصات فردی افراد از قبیل؛ جنس، سن، وضعیت تاهل، مقطع تحصیلی، دانشکده و قسمت دوم محتوی ۳۷ سوال می‌باشد که با مقیاس پنج درجه ای لیکرت (بسیار مهم (۴)، مهم (۳)، بی نظر (۲)، کم اهمیت (۱) و بی اهمیت (۰)) در شش حیطه دانش پژوهشی (شش سوال)؛ مهارت‌های تدریس (نه سوال)؛ مهارت‌های ارزشیابی (پنج سوال)؛ رعایت قوانین

آموزشی (چهار سوال)؛ ارتباطات بین فردی (چهار سوال) و ویژگی‌های فردی (نه سوال) در مورد ویژگی‌های یک استاد خوب دانشگاهی بود. روایی و پایایی این پرسشنامه مورد پذیرش پژوهشگران، در پژوهش‌های قبل بوده است (۸، ۱۵). روایی و پایایی این پرسشنامه در پژوهش وهابی (۱۶) در بررسی ویژگی‌های استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علمی کاربردی سنجش روایی از نظر ۵ نفر از متخصصین آموزش پزشکی استفاده شده بود و برای بررسی پایایی آن از Test-Retest استفاده شده بود لذا برای این منظور پرسشنامه در دو نوبت به فاصله دو هفته در اختیار ۲۰ نفر از دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی تبریز قرار گرفت و تکمیل گردید. ضریب همبستگی آن محاسبه گردید که مقدار آن ۰/۸۵ به دست آمد.

جهت جمع‌آوری داده‌ها بدلیل شرایط اپیدمی کرونا پرسشنامه بصورت آنلاین طراحی و از طریق برنامه‌های مجازی مانند تلگرام و واتساپ لینک سوالات به دانشجویان ارسال شد. قبل از پرکردن پرسشنامه اهمیت مطالعه برای آن‌ها توضیح داده شد و به آن‌ها اطمینان داده شد که پاسخ آن‌ها کاملاً محرمانه می‌باشد.

داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون‌های آمار توصیفی از قبیل توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی (آزمون کای دو و کروسکال والیس) با نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ تحلیل شدند. ابتدا برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد. با توجه به اینکه مقدار p-value کوچکتر از ۰/۰۵ بود یعنی آزمون معنی‌دار می‌باشد، لذا از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش تعداد ۱۵۲ دانشجوی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز شرکت کرده اند که از میان آن‌ها ۱۰۳ نفر خانم (۶۷/۸٪)، ۱۴۱ نفر مجرد (۹۲/۸٪) و ۶۳ نفر (۴۱/۴٪) رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، ۸۰ نفر (۵۲/۶٪) مقطع کارشناسی، ۴۸

مجله افق توسعه آموزش علوم پزشکی، دوره ۱۴، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۲

نفر(۳۱/۶٪) سال اول و ۱۳۴ نفر(۸۸/۲٪) بین ۲۰ تا ۳۰ سال می‌باشند(جدول ۱).

جدول ۱. توصیف خصوصیات پایه گروه مورد مطالعه

متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۴۹
	زن	۶۷/۸
وضعیت	مجرد	۱۴۱
	متاهل	۷/۲
رشته تحصیلی	مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی	۶۳
	اقتصاد سلامت	۸
	سیاستگذاری سلامت	۹
	فناوری اطلاعات سلامت	۵۱
مقطع تحصیلی	کارشناسی	۸۰
	کارشناسی ارشد	۵۳
	دکترای تخصصی	۱۹
سال تحصیلی	یک	۴۸
	دو	۴۹
	سه	۴۰
سن	کمتر از ۲۰ سال	۱۰
	۲۰-۳۰ سال	۱۳۴
	بیشتر از ۳۰ سال	۷

۴گویه‌ای که از نظر دانشجویان دارای اهمیت بیشتری هستند شامل برقراری رابطه صمیمانه با دانشجو(۵۴/۰ ± ۱/۱۹)، تسلط استاد بر موضوع درس(۶۸/۰ ± ۱/۲۴)، صدا و لهجه استاد(۵۹/۰ ± ۱/۰۳) و دانش عمومی در مورد درس مورد تدریس(۷۴/۰ ± ۱/۳۱) و ۴گویه‌ای که دارای کمترین اهمیت می‌باشند شامل رعایت آیین‌نامه‌های آموزشی جهت حذف دانشجویانی که بیشتر از حد مجاز غیبت دارند(۱۱۵/۱ ± ۳/۸۳)، سخت‌گیری و قاطعیت استاد(۲۶/۱ ± ۳/۷۸)، انجام حضور و غیاب در کلاس(۲۸/۱ ± ۲/۳۲) و نگرش استاد نسبت به رشته تحصیلی خود و دانشجویان(۲۹/۱ ± ۳/۴۵) است. درحیطه دانش پژوهی بالاترین اهمیت مربوط به تسلط استاد بر درس(۶۸/۰ ± ۱/۲۴) و پایین‌ترین اهمیت نیز مربوط به علاقه به پژوهش(۲۸/۱ ± ۲/۳۲) است. در حیطه مهارت‌های تدریس بالاترین اهمیت مربوط به داشتن طرح درس و بیان آن برای دانشجویان(۷۶/۰ ± ۱/۳۸) و پایین‌ترین اهمیت

مربوط به بیان اهمیت هر درس در شروع آن(۱۱۱/۱ ± ۱/۹۰) می‌باشد. در حیطه ارزشیابی بالاترین اهمیت مربوط به قضاوت درست و رعایت عدالت در برخورد با دانشجو(۱۰۲/۱ ± ۱/۳۸) و پایین‌ترین اهمیت مربوط به برگزاری امتحان جامع و دقیق پایانترم(۱۱۴/۱ ± ۳/۰۷) است. در حیطه رعایت قوانین آموزشی بالاترین اهمیت مربوط به حضور به موقع استاد در کلاس(۱۰۱/۱ ± ۱/۷۹) و پایین‌ترین اهمیت مربوط به رعایت آیین‌نامه‌های آموزشی جهت حذف دانشجویانی که بیشتر از حد مجاز غیبت دارند(۱۱۵/۱ ± ۳/۸۳) می‌باشد. در حیطه ارتباطات بین فردی بالاترین اهمیت مربوط به رابطه صمیمانه با دانشجو(۵۴/۰ ± ۱/۱۹) و پایین‌ترین اهمیت مربوط به در دسترس بودن استاد در ساعات غیر درسی جهت سوال از وی(۹۱/۰ ± ۱/۹۱) است. درحیطه ویژگی‌های فردی بالاترین اهمیت مربوط به صدا و لهجه(۵۹/۰ ± ۱/۳۰) و پایین‌ترین اهمیت مربوط به سخت‌گیری و قاطعیت استاد(۲۶/۱ ± ۳/۷۸) می‌باشد. (اطلاعات کامل در جدول ۲).

در بین ۶ حیطه مورد بررسی حیطه ارتباط بین فردی (۵۳/۰ ± ۱/۵۳) دارای بالاترین میزان اهمیت و حیطه رعایت قوانین آموزشی(۸۱/۰ ± ۳/۰۰) دارای پایین‌ترین میزان اهمیت می‌باشد(اطلاعات کامل در جدول ۳). دانشجویان در متغیرهای زمینه‌ای مهم مانند سال تحصیلی، مقطع و جنسیت نظرات خود را اعلام کردند که بر اساس این نظرات دانشجویان سال‌های آخر تحصیلی و مقاطع بالاتر اهمیت بیشتری به حیطه دانش پژوهی و مهارت‌های تدریس داشتند و هر اندازه که سال و مقطع تحصیلی بیشتر شده است میزان اهمیت نیز بالاتر رفته اما دانشجویان سال‌های اول تحصیلی و مقاطع پایین‌تر اهمیت بیشتری را به ویژگی‌های بین فردی، مهارت‌های ارزشیابی، ارتباط بین فردی و ویژگی‌های بین فردی نشان دادند به این شکل که هر اندازه میزان سال و مقطع تحصیلی پایین‌تر است میزان اهمیت به این حیطه‌ها بیش‌تر می‌باشد. جنسیت دانشجویان تاثیری بر دیدگاه‌های آن‌ها را نشان نداد. (اطلاعات کامل در جدول ۵)

جدول ۲. توزیع فراوانی، انحراف معیار و میانگین نمرات نظرات دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، ۱۴۰۰

رتبه	انحراف معیار	میانگین	درجه اهمیت					گویه مورد بررسی	جنبه
			بی اهمیت (%)	کم اهمیت (%)	بی نظر (%)	مهم (%)	بسیارمهم (%)		
۱	۰/۶۸	۱/۳۴	۱ (۰/۷٪)	۴ (۲/۶٪)	۳ (۲/۰٪)	۱۵ (۹/۹٪)	۱۲۹ (۸۴/۹٪)	تسلط استاد بر موضوع درس	دانش پژوهی
۳	۰/۷۴	۱/۳۸	۱ (۰/۷٪)	۵ (۳/۳٪)	۳ (۲/۰٪)	۳۴ (۲۲/۴٪)	۱۰۹ (۷۱/۷٪)	ارائه مطالب جدید	
۲	۰/۷۴	۱/۳۱	۳ (۲/۰٪)	۲ (۱/۳٪)	۲ (۱/۳٪)	۲۶ (۱۷/۱٪)	۱۱۹ (۷۸/۳٪)	دانش عمومی در مورد درس مورد تدریس	
۴	۰/۹۹	۱/۸۴	۴ (۲/۶٪)	۱۰ (۶/۶٪)	۱۱ (۷/۲٪)	۶۰ (۳۹/۵٪)	۶۷ (۴۴/۱٪)	ارجاع دانشجو به منابع درسی	
۶	۱/۲۸	۲/۳۲	۹ (۵/۹٪)	۲۹ (۱۹/۱٪)	۱۶ (۱۰/۵٪)	۴۶ (۳۰/۳٪)	۵۲ (۳۴/۲٪)	علاقه مندی استاد به پژوهش	
۵	۱/۱۲	۱/۸۶	۶ (۶/۹٪)	۱۳ (۸/۶٪)	۱۱ (۷/۲٪)	۴۶ (۳۰/۳٪)	۱۲۶ (۸۰/۰٪)	سابقه تدریس	
۵	۱/۰۰	۱/۷۶	۵ (۳/۳٪)	۸ (۵/۳٪)	۹ (۵/۹٪)	۵۴ (۳۵/۵٪)	۱۲۶ (۸۰/۰٪)	کوشش جهت تفهیم درس و پاسخ به سوالات دانشجو	مهارت‌های تدریس
۶	۰/۹۵	۱/۷۷	۴ (۲/۶٪)	۷ (۴/۶٪)	۱۰ (۶/۶٪)	۶۱ (۴۰/۰٪)	۷۰ (۴۶/۱٪)	ارائه مباحث درسی به صورت پیوسته و مفهومی	
۴	۰/۷۸	۱/۶۱	۲ (۱/۳٪)	۳ (۲/۰٪)	۸ (۵/۳٪)	۶۰ (۳۹/۵٪)	۷۹ (۵۰/۰٪)	ایجاد انگیزه در دانشجو جهت مطالعه و پژوهش	
۱	۰/۷۶	۱/۳۸	۳ (۲/۰٪)	۲ (۱/۳٪)	۲ (۱/۳٪)	۳۷ (۲۴/۳٪)	۱۰۸ (۷۱/۱٪)	داشتن طرح درس و بیان آن برای دانشجو	
۳	۰/۸۴	۱/۴۷	۱ (۰/۷٪)	۸ (۵/۳٪)	۵ (۳/۳٪)	۳۴ (۲۲/۴٪)	۱۰۴ (۶۸/۴٪)	شرکت دادن دانشجو در مباحث درسی	
۳	۰/۷۹	۱/۴۷	۲ (۱/۳٪)	۳ (۲/۰٪)	۸ (۵/۳٪)	۳۹ (۲۵/۷٪)	۱۰۰ (۶۵/۸٪)	معرفی منابع مورد استفاده جهت تدریس	
۷	۱/۱۱	۱/۹۰	۵ (۳/۳٪)	۱۴ (۹/۲٪)	۱۵ (۹/۹٪)	۴۶ (۳۰/۳٪)	۷۲ (۴۷/۴٪)	بیان اهمیت هر درس در شروع آن	مهارت ارزشیابی
۳	۰/۷۱	۱/۴۷	۱ (۰/۷٪)	۲ (۱/۳٪)	۸ (۵/۳٪)	۴۶ (۳۰/۳٪)	۹۵ (۶۲/۵٪)	استفاده از وسایل کمک آموزشی	
۲	۰/۵۹	۱/۴۲	۱ (۰/۷٪)	-	۲ (۱/۳٪)	۵۶ (۳۶/۸٪)	۹۳ (۶۱/۲٪)	پرسیدن سوال از دانشجو در حین تدریس	
۱	۱/۰۲	۱/۳۸	۱ (۰/۷٪)	۲ (۱/۳٪)	۴ (۲/۶٪)	۳۲ (۲۱/۱٪)	۱۱۳ (۷۴/۳٪)	قضاوت درست و رعایت عدالت در برخورد با دانشجو	
۴	۱/۲۴	۳/۰۶	۲۰ (۱۳/۲٪)	۴۲ (۲۷/۶٪)	۳۸ (۲۵/۰٪)	۳۲ (۲۱/۱٪)	۲۰ (۱۳/۲٪)	ارزشیابی در شروع و پایان مبحث درسی	
۵	۱/۱۴	۳/۰۷	۱۲ (۷/۹٪)	۵۸ (۳۸/۲٪)	۲۳ (۱۵/۱٪)	۴۸ (۳۱/۶٪)	۱۱ (۷/۲٪)	برگزاری امتحان جامع و دقیق پایان ترم	
۲	۱/۲۰	۱/۸۱	۶ (۳/۹٪)	۱۷ (۱۱/۲٪)	۱۱ (۷/۲٪)	۲۷ (۱۷/۸٪)	۹۱ (۵۹/۹٪)	دادن جزوه کم و مختصر به دانشجو	رعایت قوانین آموزشی
۳	۱/۳۱	۲/۲۳	۹ (۵/۹٪)	۳۰ (۱۹/۷٪)	۸ (۵/۳٪)	۴۶ (۳۰/۳٪)	۵۹ (۳۸/۸٪)	برگزاری امتحانات میان ترم	
۱	۱/۰۱	۱/۷۹	۶ (۳/۹٪)	۷ (۴/۶٪)	۹ (۵/۹٪)	۵۸ (۳۸/۲٪)	۷۲ (۴۴/۷٪)	حضور به موقع استاد در کلاس	
۲	۱/۱۹	۲/۶۸	۸ (۵/۳٪)	۴۱ (۲۷/۰٪)	۲۵ (۱۶/۴٪)	۵۱ (۳۳/۶٪)	۲۷ (۱۷/۸٪)	رعایت طول زمان در کلاس	
۳	۱/۲۸	۳/۶۹	۵۰ (۳۲/۹٪)	۵۱ (۳۳/۶٪)	۱۷ (۱۱/۲٪)	۲۲ (۱۴/۵٪)	۱۲ (۷/۹٪)	انجام حضور و غیاب در کلاس	
۴	۱/۱۵	۳/۸۳	۵۰ (۳۲/۵٪)	۶۰ (۳۹/۵٪)	۱۷ (۱۱/۲٪)	۱۷ (۱۱/۲٪)	۸ (۵/۳٪)	رعایت آیین نامه آموزشی و حذف دانشجویانی که بیش از حد مجاز غیبت دارند	
۲	۰/۹۲	۱/۴۹	۵ (۳/۳٪)	۳ (۲/۰٪)	۶ (۳/۹٪)	۳۴ (۲۲/۴٪)	۱۰۴ (۶۸/۴٪)	حفظ شخصیت احترام به دانشجو	ارتباطات بین فردی
۳	۰/۸۸	۱/۵۵	۴ (۲/۶٪)	۳ (۲/۰٪)	۷ (۴/۶٪)	۴۶ (۳۰/۳٪)	۹۲ (۶۰/۵٪)	انعطاف پذیری نسبت به رفتار دانشجو	
۱	۰/۵۴	۱/۱۹	۱ (۰/۷٪)	۱ (۰/۷٪)	۲ (۱/۳٪)	۱۸ (۱۱/۸٪)	۱۳۰ (۸۵/۵٪)	برقراری رابطه صمیمانه با دانشجو	
۴	۰/۹۱	۱/۹۱	۳ (۲/۰٪)	۸ (۵/۳٪)	۱۵ (۹/۹٪)	۷۳ (۴۸/۰٪)	۵۳ (۳۴/۹٪)	در دسترس بودن استاد در ساعت غیردرسی جهت سوال از وی	
۶	۱/۲۳	۲/۵۰	۱۳ (۸/۶٪)	۲۷ (۱۷/۸٪)	۱۳ (۸/۶٪)	۶۹ (۴۵/۴٪)	۳۰ (۱۹/۷٪)	رتبه دانشجویی استاد	

رتبه	انحراف معیار	میانگین	درجه اهمیت					گویه ی مورد بررسی	جنبه
			بی اهمیت (%)	کم اهمیت (%)	بی نظر (%)	مهم (%)	بسیارمهم (%)		
۵	۱/۱۵	۲/۴۱	۱۲ (٪ ۷/۹)	۱۸ (٪ ۱۱/۸)	۱۹ (٪ ۱۲/۵)	۷۵ (٪ ۴۹/۳)	۲۸ (٪ ۱۸/۴)	انتقادپذیری و منطقی بودن استاد	ویژگی‌های فردی
۸	۱/۲۹	۳/۴۵	۳۴ (٪ ۲۲/۴)	۵۸ (٪ ۳۸/۲)	۱۹ (٪ ۱۲/۵)	۲۵ (٪ ۱۶/۴)	۱۶ (٪ ۱۰/۵)	نگرش استاد نسبت به رشته تحصیلی خود و دانشجویان	
۲	۰/۹۱	۱/۵۱	۳ (٪ ۲/۰)	۷ (٪ ۴/۶)	۵ (٪ ۳/۳)	۳۶ (٪ ۲۳/۷)	۱۰۱ (٪ ۶۶/۴)	شوخ طبعی استاد	
۴	۱/۲۸	۲/۱۵	۱۳ (٪ ۸/۶)	۱۵ (٪ ۹/۹)	۱۵ (٪ ۹/۹)	۴۹ (٪ ۳۲/۲)	۶۰ (٪ ۳۹/۵)	طرز لباس پوشیدن و ظاهر استاد	
۳	۰/۹۳	۱/۶۳	۱ (٪ ۰/۷)	۱۱ (٪ ۷/۲)	۹ (٪ ۵/۹)	۴۱ (٪ ۲۷/۰)	۹۰ (٪ ۵۹/۲)	ارزش‌های اخلاقی و دینی	
۱	۰/۵۹	۱/۳۰	۱ (٪ ۰/۷)	۱ (٪ ۰/۷)	۲ (٪ ۱/۳)	۳۵ (٪ ۲۳/۰)	۱۱۳ (٪ ۷۴/۳)	صدا و لهجه استاد	
۹	۱/۲۶	۳/۷۸	۵۷ (٪ ۳۷/۸)	۴۸ (٪ ۳۱/۶)	۱۴ (٪ ۹/۲)	۲۴ (٪ ۱۵/۸)	۹ (٪ ۵/۹)	سخت گیری و قاطعیت استاد	
۷	۱/۱۹	۳/۲۵	۲۰ (٪ ۱۳/۲)	۶۱ (٪ ۴۰/۱)	۲۱ (٪ ۱۳/۸)	۳۸ (٪ ۲۵/۰)	۱۲ (٪ ۷/۹)	سابقه طولانی تدریس	
۶	۱/۲۳	۲/۵۰	۱۳ (٪ ۸/۶)	۲۷ (٪ ۱۷/۸)	۱۳ (٪ ۸/۶)	۶۹ (٪ ۴۵/۴)	۳۰ (٪ ۱۹/۷)	رتبه دانشگاهی استاد	

جدول ۳. انحراف معیار و میانگین حیطة های مورد بررسی با پاسخ های داده شده به سوالات جنبه‌های شش گانه یک استاد خوب دانشگاهی، سال ۱۴۰۰

جدول ۴. توزیع فراوانی دانشجویان مورد بررسی در مورد جنبه های شش گانه ویژگی‌های یک استاد خوب دانشگاهی بر حسب مشخصات دموگرافیکی در سال ۱۴۰۰

شاخص	میانگین	انحراف معیار
دانش پژوهی	۱/۶۶	۰/۵۸
مهارت‌های تدریس	۱/۵۸	۰/۵۳
مهارت‌های ارزشیابی	۲/۳۱	۰/۶۷
رعایت قوانین آموزشی	۳/۰۰	۰/۸۱
ارتباط بین فردی	۱/۵۳	۰/۵۳
ویژگی‌های بین فردی	۲/۴۴	۰/۵۱

متغیرها	سن	مقطع تحصیلی	جنس	رشته	وضعیت تاهل	سال تحصیلی
حیطه ها						
						P-Value
دانش پژوهی	۰/۳۰۷	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۲۵
مهارت‌های تدریس	۰/۰۰۶	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۱۴
مهارت‌های ارزشیابی	۰/۰۰۶	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۳۲۱
رعایت قوانین آموزشی	۰/۹۹۰	۰/۰۲۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۹۱
ارتباط بین فردی	۰/۰۲۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۳۷
ویژگی‌های بین فردی	۰/۴۸۲	۰/۰۲۳	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۱۲

جدول ۵. میانگین و انحراف معیار متغیرهای مهم زمین‌های (جنسیت، مقطع و سال تحصیلی)

متغیر	دانش پژوهی	مهارت‌های تدریس	مهارت‌های ارزشیابی	رعایت قوانین آموزشی	ارتباط بین فردی	ویژگی‌های بین فردی
جنسیت	مرد	۱/۴۱ ± ۰/۴۰	۱/۴۱۰ ± ۰/۵	۲/۳ ± ۰/۶۴	۲/۸ ± ۰/۸۶	۲/۵۳ ± ۰/۵۲
	زن	۱/۴۰ ± ۰/۳۹	۱/۴۰ ± ۰/۳۹	۲/۲۵ ± ۰/۶۱	۲/۷۸ ± ۰/۸۲	۲/۴۹ ± ۰/۵۰
مقطع تحصیلی	کارشناسی	۱/۷۸ ± ۰/۵	۱/۷۸ ± ۰/۵	۲/۲۵ ± ۰/۶۴	۲/۴ ± ۰/۷۵	۲/۳۵ ± ۰/۴۸
	کارشناسی ارشد	۱/۴ ± ۰/۸	۱/۵۸ ± ۰/۷۴	۲/۳۸ ± ۰/۶۹	۲/۹ ± ۰/۸۳	۲/۴۲ ± ۰/۵
سال تحصیلی	دکترای تخصصی	۱/۳۲ ± ۰/۵	۱/۳۴ ± ۰/۵۲	۲/۴۵ ± ۰/۷۱	۳/۳ ± ۰/۸۵	۲/۴۹ ± ۰/۵۲
	یک	۱/۸ ± ۰/۸	۱/۸۴ ± ۰/۷۲	۲/۲۴ ± ۰/۶۳	۲/۵ ± ۰/۷۶	۲/۳۵ ± ۰/۴۶
	دو	۱/۷۵ ± ۰/۷۱	۱/۷۶ ± ۰/۶۸	۲/۲۸ ± ۰/۶۶	۲/۷۴ ± ۰/۸۵	۲/۴ ± ۰/۴۶
	سه	۱/۶۵ ± ۰/۶	۱/۶۰ ± ۰/۵۸	۲/۳۱ ± ۰/۶۹	۲/۹۵ ± ۰/۸۸	۲/۴۵ ± ۰/۵۲
چهار	۱/۵ ± ۰/۴۸	۱/۴۵ ± ۰/۵۲	۲/۴ ± ۰/۷۱	۳/۴ ± ۰/۸۹	۲/۴۸ ± ۰/۵۴	

بحث

ارزشیابی اعضای هیئت علمی در هر موسسه آموزشی یکی از بارزترین برنامه‌ها است و تدارک و توسعه برنامه ارزشیابی یک استاد خوب از اولویت‌های مهم یک موسسه آموزشی محسوب می‌شود. یکی از متداول‌ترین روش‌های تعیین شایستگی یک استاد خوب نظرخواهی از دانشجویان است. آشنایی با دیدگاه دانشجویان به عنوان مشتریان اصلی در آموزش به ما کمک خواهد نمود تا ویژگی‌های یک استاد خوب را از دریچه دانشجویان ببینیم و با ارائه برنامه مناسب در تنظیم فعالیت‌های تدریس و ارزیابی، تصمیمی آگاهانه بگیریم.

در این پژوهش از نظر دانشجویان حیطه‌های دانش پژوهی، ارتباطات بین فردی و مهارت‌های تدریس از بالاترین اهمیت برخوردار هستند که در مطالعه قربانی و همکاران که تفاوتی بین حیطه‌های دانش پژوهی، مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارزشیابی، رعایت قوانین آموزشی، ارتباطات بین فردی و ویژگی‌های فردی قائل نبودند، منطبق نیست. به نظر می‌رسد این تفاوت ناشی از ذهنی بودن پاسخ‌ها و عدم آگاهی کافی دانشجویان از فرایند تدریس باشد که امکان قضاوت مناسب به دانشجو را نمی‌دهد تا امکان تعیین ویژگی‌های مشترک یک استاد خوب دانشگاهی فراهم شود. دلیل احتمالی دیگر این تفاوت می‌تواند رشته، مقطع تحصیلی و دانشگاه محل تحصیل دانشجویان باشد (۱۶). همچنین این پژوهش با پژوهش کلافکا و همکاران و همچنین پژوهش ناظمیان که بیان می‌دارند حیطه‌های دانش پژوهی، ارتباطات بین فردی و مهارت‌های تدریس از اولویت بالایی برخوردارند منطبق می‌باشد (۱۷، ۱۸).

از نظر دانشجویان مهم‌ترین خصوصیات استاد خوب به ترتیب برقراری رابطه صمیمانه با دانشجو، تسلط استاد بر درس، صدا و لهجه استاد و دانش عمومی در مورد درس مورد تدریس است که با اکثر مطالعات مانند قربانی، وکیلی، دادخواه، نوایی، مظلومی، هرندی زاده و سالمی و همکاران که تسلط استاد بر درس و شیوایی بیان را از اولویت‌های استاد خوب معرفی کرده‌اند مطابقت ندارد (۱۶، ۱۹). در مطالعه دونالد و همکاران مهم‌ترین ویژگی استاد خوب دانشگاهی برقراری رابطه

صمیمانه با دانشجو و تسلط بر درس می‌باشد که با این مطالعه مطابقت دارد (۱۰). در حیطه دانش پژوهی در این مطالعه دانشجویان تسلط استاد بر درس را از مهم‌ترین ویژگی‌های استاد خوب معرفی کردند که با مطالعات قربانی و همکاران، فاطمی، رابرتز و دبیر، لوکی و واگن و نیز لافت و توماس مطابقت دارد ولی با نتایج مطالعه ریچارد و همکاران مطابقت ندارد (۲۰). همچنین دانشجویان در حیطه دانش پژوهی کم‌ترین اهمیت را به علاقه مندی استاد به پژوهش دادند که با مطالعه صیامیان و همکاران مطابقت دارد (۲۱). در حیطه مهارت‌های تدریس دانشجویان بیشترین اهمیت را به داشتن طرح درس و بیان آن برای دانشجو و کم‌ترین اهمیت را به بیان اهمیت هر درس در شروع آن دادند که با مطالعات قربانی، مظلومی و دادخواه مطابقت دارد ولی با مطالعه هرندی‌زاد مطابقت ندارد (۱۹). در حیطه ارزشیابی دانشجویان بالاترین اهمیت را به قضاوت درست و رعایت عدالت در برخورد با دانشجویان و پایین‌ترین اهمیت را به برگزاری امتحان جامع و دقیق پایان ترم دادند که با مطالعه وهابی و همکاران مطابقت دارد ولی با مطالعه شریف‌نیا و همکاران که اذعان دارند در حیطه ارزشیابی باید از روش‌های نوین ارزشیابی استفاده شود مطابقت ندارد (۱۶، ۲۲). در حیطه رعایت قوانین آموزشی دانشجویان بالاترین اهمیت را به حضور به موقع استاد در کلاس درس و پایین‌ترین اهمیت را به رعایت آیین‌نامه‌های آموزشی جهت حذف دانشجویانی که بیشتر از حد مجاز غیبت دارند اختصاص دادند که با مطالعات کمالی و پور چناری، قربانی، ناظمی و ریچارد و همکاران مطابقت دارد و با مطالعه بلومفیلد که اذعان می‌کند بالاترین اهمیت در حیطه رعایت قوانین آموزشی پایبندی استاد به قوانین است مطابقت ندارد (۲۳، ۲۴). در حیطه ارتباطات بین فردی دانشجویان اذعان داشتند که بالاترین اهمیت مربوط به برقراری رابطه صمیمانه استاد با دانشجویان و پایین‌ترین درجه اهمیت را به در دسترس بودن استاد در ساعات غیر درسی جهت سوال از وی اختصاص دادند که با مطالعات گشمرد و همکاران، درویش پور و پاشاکی، قربانی، ماندیرا و همکاران مطابقت دارد و با مطالعه ریچارد و همکاران که اذعان

مهارت‌های ارزشیابی و رعایت قوانین آموزشی ارتباط معناداری وجود ندارد و متغیر سال تحصیلی در دیدگاه دانشجویان تاثیری نداشت ولی در سه حیطه مهارت‌های تدریس، ارتباطات بین فردی و ویژگی‌های بین فردی تاثیر داشت که با مطالعات قربانی، ناظمی و عابدینی مطابقت ندارد (۲۷).

نتیجه گیری

اساتید دانشگاهی در فرآیند ارتقای کیفیت یاددهی و یادگیری دانشجویان نقش مهمی را ایفا می‌کنند. لذا انتخاب اساتیدی با توانایی علمی بالا و آشنا با روش‌های ارتباطی و شیوه‌های مناسب برخورد با دانشجو برای هر موسسه آموزشی از مهم‌ترین عوامل موفقیت آن موسسه خواهد بود. با توجه به اینکه دانشجویان به عنوان ذینفعان اصلی در فرآیند یادگیری محسوب می‌شوند بنابراین دیدگاه آن‌ها درباره ویژگی‌های یک استاد خوب اثربخش می‌باشد. هر اندازه دانشگاه‌ها به این مسایل توجه بیشتری نمایند و در انتخاب اساتید این معیارها را مدنظر قرار دهند در دستیابی به اهداف آموزشی موفق تر خواهند بود و رضایت دانشجویان بیشتر و یادگیری شان اثربخش تر خواهد بود.

تقدیر و تشکر

از تمامی کسانی که ما را در تدوین این مقاله یاری نمودند (اساتید، دانشجویان، معاونت آموزشی و پژوهشی دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و کمیته تحقیقات دانشجویی) تشکر می‌کنیم.

تضاد منافع

کلیه نویسندگان هیچ گونه منافی از تدوین این مقاله ندارند و هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

پروتکل تحقیق مورد تایید و حمایت کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تبریز قرار گرفت (کد اخلاق: IR.TBZMED.REC.1400.1115)

می‌دارند پاسخ به همه سوالات اعم از درسی و غیر درسی از اولویت برخوردار است مطابقت ندارد (۱۷، ۲۵). در حیطه ویژگی‌های فردی دانشجویان صدا و لهجه استاد را به عنوان بالاترین اهمیت و سخت‌گیری و قاطعیت استاد را به عنوان پایین‌ترین اهمیت در نظر گرفتند که با مطالعات قربانی، فاطمی، مظلومی، ریچارد و همکاران، وکیلی، دادخواه و نوابی مطابقت دارد ولی با مطالعات هرندی زاد و همکاران، وهابی و همکاران و سالمی و همکاران که بیان می‌دارند وضعیت ظاهری استاد بالاترین اهمیت را دارد مطابقت ندارد.

در این مطالعه در مقایسه دیدگاه دانشجویان در گروه‌های سنی مختلف، در سه حیطه دانش پژوهی، رعایت قوانین آموزشی و ویژگی‌های فردی تفاوتی وجود نداشت و در سه حیطه مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارزشیابی و ارتباط بین فردی بین دیدگاه دانشجویان و سن تفاوت وجود داشت که با مطالعه وهابی و همکاران و قربانی مطابقت نداشت (۱۶).

بین دیدگاه دانشجویان و جنسیت در تمامی حیطه‌ها رابطه وجود داشت یعنی جنسیت در دیدگاه دانشجویان تاثیر داشت که با مطالعاتی همچون قربانی و هرندی زاده مطابقت دارد و با مطالعاتی همچون ساتکین و همکاران مطابقت نداشت (۲۲).

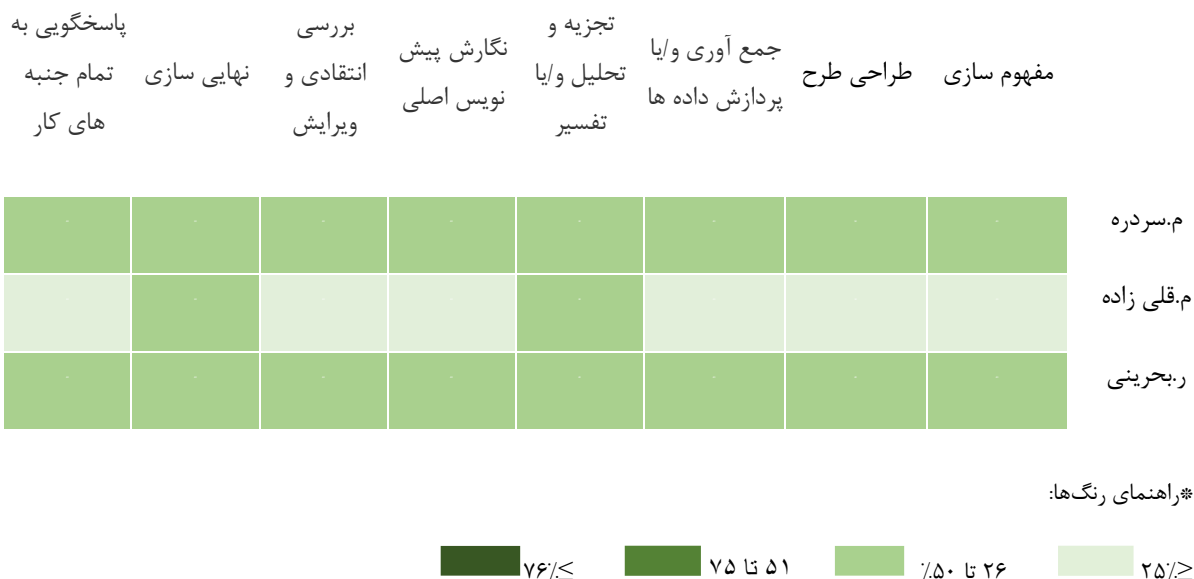
در مقایسه بین دیدگاه دانشجویان و رشته‌های مختلف دریافتیم که برای تمامی حیطه‌ها تفاوت وجود داشت که با مطالعات هرندی زاده و همکاران مطابقت نداشت ولی با مطالعه کریمی و همکاران مطابقت داشت (۲۰).

بین دیدگاه دانشجویان و مقاطع تحصیلی مختلف در همه حیطه‌ها تفاوت وجود داشت که با مطالعات عابدینی و شکورنیا مطابقت داشت ولی با مطالعات مبارکی و کلدوی مطابقت نداشت (۲۶).

طبق یافته‌های این پژوهش که اذعان میدارد دیدگاه دانشجویان از نظر وضعیت تأهل متفاوت می‌باشد، یافته‌های مطالعات صیامیان و همکاران عدم تطابق را از لحاظ این متغیر نشان داد ولی با مطالعه جیرووس و همکاران مطابقت دارد (۲۱).

طبق یافته‌های این پژوهش بین دیدگاه دانشجویان و ورودی‌های سال‌های مختلف در سه حیطه ی دانش پژوهی،

مشارکت نویسندگان

References

1. Chin KS, Pun KF. A proposed framework for implementing TQM in Chinese organizations. *International Journal of Quality & Reliability Management*. 2002.
2. Donnelly M, Wisniewski M, Dalrymple JF, Curry AC. Measuring service quality in local government: the SERVQUAL approach. *International Journal of Public Sector Management*. 1995.
3. Aliasgharpour M, Monjamed Z, Bahrani N. Factors affecting students' evaluation of teachers: Comparing viewpoints of teachers and students. *Iranian journal of medical education*. 2010;10(2):186-95.
4. Asgari F, Mahjoob Moadab H. Comparing Characteristics of an Effective teaching from Teachers and Students Point of View Guilan University of Medical Sciences. *Strides in Development of medical education*. 2010;7(1):26-33.
5. Habibzade K, Alikhani K. Review some of the masters level clinical features main parts of Qazvin University Hospital and Comparison with characteristics of Islam in the Master of 2000-2001 interns. *Medical dissertation University of Shahid Babaei*. 2001.
6. Najafi M, Najafi M, Keshmiri F. Gap analysis of skill and educational needs Ph. D. students in Tehran University of medical science as regards teaching skill. *Razi Journal of Medical Sciences*. 2014;21(118):32-40.
7. Gashmard R, Moaetamed N, Vahedparast H. Faculty Members' and Students' Veiwpoints on Characteristics of a Good University Teacher in Boushehr University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2011;11(1).
8. Dadkhah B, Mohammadi A, Mozafari N, Mohammadnejad S, Molaei B, D D. The characteristics of good faculty member based on view points of Ardabil univesity of medical sciences students. *Journal of Health and Care*. 2009;11(4):49-3.
9. Ekrami M, Anwar M, Sahmoddini M, Meshkibaf M, Khademi S, editors. Desirable characteristics a teacher from the view point of teachers in Fasa University of Medical Sciences. *Proceedings of the 8th Congress on Medical Education*; 2007.
10. Abedini S, Kamalzadeh H, Aghamolaei T. Perspectives of medical students regarding criteria for a good university professor, Bandar Abbas, Iran. *Hormozgan Medical Journal*. 2010;14(3):241-5.
11. Soriano GP, Aquino M. Characteristics of a good clinical teacher as perceived by nursing students and faculty members in a Philippine University College of Nursing. *Int J Nurs Sci*. 2017;7:96-101.
12. Piryani RM, Piryani S, Karki BS. Medical Students' Perceptions about Good Teacher. *Journal of KIST Medical College*. 2019;1(1):1-.
13. Peiman N, Moghadas M, Amin Shokravi F, editors. Review criteria a professor of male and female students on university city of Mashhad. *Peresented at 10th congress of medical education*; 2009.
14. Maddamsetti J, Flennaugh TK, Rosaen CL. Who should teach? A Chinese teacher candidate's understandings of a good teacher and racialised experiences. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*. 2018;46(2):148-66.
15. Mobashery M, Khosravi Sh, Deris F, Taji F, Taheri Z, Mardanpour E. Characteristics of a Good Teacher in Terms of Students of Health School in Shahrekord University of Medical Sciences. *Research in Medical Education*. 2011;3(2):1-8.
16. A V. The characteristics of a good master from the viewpoint of students of Sanandaj University of Applied Science, 2013. *Journal of Medical Education Development*. 2014;7(13):82-90.
17. Klafke R, De Oliveira M, Ferreira J. The good professor: A comparison between public and private universities. *Journal of Education*. 2020;200(1):62-70.
18. Nazemian S. Characteristics of a Good Teacher from the Viewpoint of Farhangian University Student Teachers: The case study of Fatemeh Al-Zahra Campus in Yazd. 2019.
19. Hokmabadi R, Fallah H. Ideal University Teachers According to Students' Views. *Journal of Medical Edication Development* 2013;6(10).

- 20.Zadeh EH, Naeimi A, Rad GP, Namdar R. Analysis of Good Faculty Characteristics from Student's Perspective at College of Agriculture: Tarbiat Modares University Case. Quarterly Journal of Research and Planing in Higher Education. 2011;16(4):41-.
- 21.Siamian H, Bala Ghafari A, Aligolbandi K, Seyyede Fereshteh Reza Nezhad SF, Sharifi Nick M, Shahrabi A, et al. Characteristics of a good university lecturer according to students. Journal of Mazandaran University of Medical Sciences. 2013;22(96):106-13.
- 22.Sharifinia H, Ebadi A, Hekmat Afshar M. The characteristics of good teacher based on view points of students and teachers: A qualitative study. Quarterly Journal of Health Breeze. 2014;2(1):1-10.
- 23.Bloomfield RJ. How to Be a Good Professor. Available at SSRN 2656871. 2015.
- 24.Kamali Y, Abdollah pour Chenari M. The Characteristics of a Good Teacher from the Political Sciences Students' Point of view at Shahid Bahonar University of Kerman. Journal of Instruction and Evaluation. 2015;8(30):117-40.
- 25.Darvishpour A, Javadi-Pashaki N. Good clinical instructor from the perspective of nursing students: a qualitative study. Journal of Qualitative Research in Health Sciences. 2020;7(4):372-82.
- 26.Esmaeili M, Hozni S, Mosazadeh B, Zavareh A. Good teacher's characteristics and its influence on dental students academic motivation in guilan university of medical sciences. Research in medical education. 2017;9(3):18-0.
- 27.A.Derakhshan, Mr.Darabi, M.Saeidim., A.Kiani. Perspective of Medical Students of Mashhad University of Medical Sciences about the Criteria of a Good University Professor. Journal of Medical Ethics. 2013;7(25):98-122.